

ב סב, סג וידבר יהוה אל-משה לאמר: צו את-אהרן ואת-בניו לאמר זאת תורת כב צו  
העלה הוא העלה על מוקדה על-המזבח כל-הלילה עד-הפקר ואש  
סד המזבח תוקד בו: ולבש הכהן מדו כד ומכנסי-בד ילבש על-בשרו  
והרים את-הדשן אשר תאכל האש את-העלה על-המזבח ושמו אצל  
סה המזבח: ופשט את-בגדיו ולבש בגדים אחרים והוציא את-הדשן  
סו אל-מחוץ למחנה אל-מקום טהור: והאש על-המזבח תוקד-בו לא  
תכבה ובער עליה הכהן עצים בפקר בפקר וערף עליה העלה  
סז והקטיר עליה חלבי השלמים: אש תמיד תוקד על-המזבח לא  
סח תכבה: וזאת תורת המנחה הקרב אתה בני-אהרן לפני כג

## תרגום אונקלוס

סב ומליל יי עם משה למימר סג פקד ית אהרן וית בנוהי למימר דא אורייתא דעלתא היא עלתא דמתוקדא על מדבחא כל ליליא עד צפרא ואשתא דמדבחא תהא יקדא בה סד וילבש כהנא לבושין דבוין ומכנסין דבוין ילבש על בסרה ויפרש ית קטמא די תיכול אשתא ית עלתא על מדבחא וישונה בסטר מדבחא סה וישלח ית לבושוהי וילבש לבושין אחרנין ויפק ית קטמא למברא למשריתא לאתר דכי סו ואשתא על מדבחא תהי יקדא בה לא תטפי ויבער עלה כהנא אעיא בצפר ויסדר עלה עלתא ויסק עלה תרבי נכסת קודשאי סז אשתא תדירא תהי יקדא על מדבחא לא תטפי סח ודא אורייתא דמנחתא דיקרבוין יתה בני אהרן קדם

## פירוש רש"י

ואין זה חובה בכל יום, אבל התרומה חובה בכל יום:  
(סו) והאש על המזבח תוקד בו. רבה פאן יקידות הרבה,  
"על מוקדה" (לעיל פסוק סג), "ואש המזבח תוקד בו" (שם),  
"והאש על המזבח תוקד בו", "אש תמיד תוקד על המזבח"  
(להלן פסוק סז). כלן נדרשו במסכת יומא (דף מה.)  
שנחלקו רבותינו במנין המערכות שהיו שם:  
וערף עליה העלה. עולת תמיד היא תקדים. [ברש"י ישן:  
ומנין שלא יהא דבר קודם על המערכה לתמיד של שחר,  
תלמוד לומר "העלה", עולה ראשונה]:  
חלבי השלמים. אם יביאו שם שלמים. ורבותינו למדו מכאן,  
"עליה", על עולת הפקר, השלם כל הקרנות כלם,  
מכאן שלא יהא דבר מאחר לתמיד של בין הערבים:  
(סז) אש תמיד. אש שנאמר בה "תמיד", היא שמדליקין  
בה את הנרות, שנאמר בה "להעלת נר תמיד" (שמות כא:א),  
אף היא מעל המזבח החיצון תוקד:  
לא תכבה. המכבה אש על המזבח עובר בשני לאוין:  
(סח) וזאת תורת המנחה. תורה אחת לכלן, להטעין  
שמן ולבונה האמורין בענין, שכול אין לי טעונות  
שמן ולבונה אלא מנחת ישראל שהיא נקמצת,  
מנחת כהנים שהיא כליל מנין, תלמוד לומר "תורת":  
הקרב אתה. היא הגשה בקרן דרומית מערבית:

(סג) צו את אהרן. אין צו אלא לשון זרוז ולדורות. אמר רבי  
שמעון, ביותר צריך הכתוב לזרוז במקום שיש בו חסרון כפי:  
זאת תורת העלה וגו'. הרי הענין הזה בא ללמד על הקטר חלבים  
ואיברים, שיהא כשר כל הלילה, וללמד על הפסולין, איזה אם  
עלה ירד ואיזה אם עלה לא ירד, שכל 'תורה' לרבות הוא בא,  
לומר, תורה אחת לכל העולים ואפלו פסולין, שאם עלו לא  
ירדו: הוא העלה. למעט את הרובע ואת הנרבע וכיוצא בהן,  
שלא היה פסולן בקדש, שנפסלו קודם שבאו לעזרה:  
(סד) מדו בד. היא הכתנת, ומה תלמוד לומר "מדו", שתהא  
כמדתו: על בשרו. שלא יהא דבר חוצץ בינתיים:  
והרים את הדשן. היה חותה מלא המחטה מן המאכלות  
הפנימיות, ונותנן במזרחו של כבש: הדשן אשר תאכל האש את  
העלה. ועשאתה דשן, מאותו דשן ירים תרומה וישמו אצל  
המזבח: על המזבח. מצא איברים שעדין לא נתאכלו, מחזירין  
על המזבח, לאחר שחתה גחלים אילך ואילך ונטל מן  
הפנימיות, שנאמר "את העלה על המזבח":  
(סה) ופשט את בגדיו. אין זו חובה אלא דרך ארץ, שלא יכלף  
בהוצאת הדשן בגדים שהוא משמש בהן תמיד, בגדים שבשל  
בהן קדרה לרבו אל ימוג בהן כוס לרבו, לכה "ולבש בגדים  
אחרים", פחותין מהן: והוציא את הדשן. הצבור בתפוח,  
כשהוא הרבה ואין מקום למערכה מוציאו משם,

ב סט

יְהוָה אֱלֹהֵי הַמִּזְבֵּחַ: וְהַרִים מִמֶּנּוּ בְקִמְצוֹ מִסֹּלֶת הַמִּנְחָה וּמִשְׁמֶנֶה וְאֵת כָּל־הַלְבָנָה אֲשֶׁר עַל־הַמִּנְחָה וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ רִיחַ נִיחֹחַ אֲזַכְּרֶתָהּ לַיהוָה: וְהִנּוּחַת מִמֶּנּוּ יֹאכְלוּ אֹהֲרֹן וּבָנָיו מִצֹּת תֹּאכַל בְּמָקוֹם קֹדֶשׁ בַּחֲצַר אֹהֶל־מוֹעֵד יֹאכְלוּהָ: לֹא תֹאפֶה חֶמֶץ חֶלֶקֶם נִתַּתִּי אֹתָהּ מֵאִשִּׁי קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים הוּא כַחֲטָאת וְכֹאשִׁם: כָּל־זָכָר בְּבִנְיֵי אֹהֲרֹן יֹאכְלֶנָּה חֶק־עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם מֵאִשִּׁי יְהוָה כֹּל אֲשֶׁר־יִגַע בָּהֶם יִקְדָּשׁ:

ג א, ב וַיִּדְבֵר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: זֶה קָרַבְן אֹהֲרֹן וּבָנָיו אֲשֶׁר־יִקְרִיבוּ לַיהוָה כֹּד שְׁנֵי ב

בְּיוֹם הַמִּשַׁח אֹתוֹ עֲשִׂיתָ הָאֵפֶה סֹלֶת מִנְחָה תָּמִיד מִחֲצִיתָהּ בַּבֶּקֶר וּמִחֲצִיתָהּ בָּעֶרֶב: עַל־מַחְבַּת בַּשֶּׁמֶן תַּעֲשֶׂה מֵרַבְּכַת תְּבִיאֶנָּה תְּפִינִי מִנְחַת פְּתִים תִּקְרִיב רִיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה: וְהִכְהֵן הַמְּשִׁיחַ תַּחֲתָיו מִבָּנָיו

תרגום אונקלוס

י' לְקַדֵּם מִדְּבַחַת סט וַיִּפְרֹשׂ מִנָּה בְקִמְצָה מִסֹּלֶתָּא דַּמִּנְחָתָּא וּמִמִּשְׁחָה וַיֵּת כֹּל לְבֹנֵתָּא דִּי עַל מִנְחָתָּא וַיִּסַּק לְמִדְּבַחַתָּא לְאַתְקַבְּלָא בְרַעוּא אֲדַכְרַתָּא קְדָם י' ע וַיִּדְאֲשַׁתָּאֵר מִנָּה יִכְלוֹן אֹהֲרֹן וּבְנוֹהֵי פְטִיר תַּתְּאֲכַל בְּאַתֵּר קְדִישׁ בְּדֶרֶת מִשְׁכַּן זְמַנָּא וַיְכַלְנָה עַד לֹא תַתְּאֲפִי חֲמִיעַ חֶלְקֵהוֹן יְהִיבִית יְתָה מִקְרַבְנֵי קְדִישׁ קוֹדֶשִׁין הִיא כַחֲטָאתָּא וְכֹאשְׁמָא עַב כֹּל דְּכוּרָא בְּבִנְיֵי אֹהֲרֹן וַיְכַלְנָה קִים עֲלֵם לְדֹרֹתֵיכוֹן מִקְרַבְנֵיָּא דִּי כֹל דִּיקְרַב בְּהוֹן יִתְקַדֵּשׁ א וּמְלִיל י' עִם מֹשֶׁה לְמִימַר ב דִּין קְרַבֵּן אֹהֲרֹן וּבְנוֹהֵי דִי יִקְרַבֵּן קְדָם י' בְּיוֹמָא דְרַבִּיאוּ יְתָה חַד מִן עֶסְרָא בְתַלַּת סְאִין סֹלֶתָּא מִנְחָתָּא תְּדִירָא פְלִגּוּתָּהּ בְּצַפְרָא וּפְלִגּוּתָּהּ בְּרַמְשָׂא ג עַל מִסְרִיתָּא בְּמִשַׁח תַּתְּעַבֵּד רַבִּיכָּא תִּיתְנָה תּוֹפִינֵי מִנְחַת בְּצוּעִין תִּקְרַב לְאַתְקַבְּלָא בְרַעוּא קְדָם י' ד וְכֹהֲנָא דְמִרְבָּא תַּחֲתוּהֵי מִבְּנוֹהֵי

פירוש רש"י

לפני ה'. הוא מערב, שהוא לצד אהל מועד: אל פני המזבח. הוא הדרום שהוא פניו של מזבח, שהכבש נתון לאותו הרוח: (סט) והרים ממנו. מן המזבח, שיהא עשרון שלם בבת אחת בשעת קמיצה: בקמצו. שלא יעשה מדה לקמץ: מסלת המנחה ומשמנה. מכאן שקומץ ממקום שנתרבה שמנה: המנחה. שלא תהא מערכת באחרת: ואת כל הלבנה אשר על המנחה והקטיר. שמלקט את לבונתה לאחר קמיצה ומקטירו, ולפי שלא פרש בן אלא באחת מן המנחות בויקרא (לעיל א:ט), הצרך לשנות פרשה זו, לכלול כל המנחות כמשפטן: (ע) במקום קדש. ואיזהו, "בחצר אהל מועד": (עא) לא תאפה חמץ חלקם. אף השירים אסורים בחמץ: כחטאת וכאשם. מנחת חוטא הרי היא כחטאת, לפיכך קמצה שלא לשמה פסולה. מנחת נדבה הרי היא כאשם, לפיכך קמצה שלא לשמה כשרה: (עב) כל זכר. אפלו בעל מום. למה נאמר, אם לאכילה, הרי כבר אמור "לחם אלהיו מקדשי

הקדשים וגו'" (להלן יז:כב), אלא לרבות בעלי מומין למחלוקת: כל אשר יגע וגו'. קדשים קלים או חלין שיגעו בה ויבלעו ממנה: יקדש. להיות כמותה, שאם פסולה יפסלו, ואם כשרה יאכלו כחומר המנחה:

סדר ג (ב) זה קרבן אהרן ובניו. אף ההדיוטות מקריבין עשירית האיפה ביום שהן מתחנכין לעבודה, אבל כהן גדול בכל יום, שנאמר "מנחה תמיד וגו', והכהן המשיח תחתיו מבניו וגו' חק עולם": (ג) מרבכת. חלוטה ברותחין כל צרכה: תפיני. אפניה אפיות הרבה, שאחר חליטתה אופה בתנור וחוזר ומטגנה במחבת: מנחת פתים. מלמד שטעונה פתיתה, [ברש"י ישן: ולא פתיתה ממש בציצין ופרורין, לפי שאינה נקמצת, אלא כופלה לשנים וחוזר וכופלה לארבעה שתי וערב ואינו מבדיל, וכן מקטיר לאשים]: (ד) המשיח תחתיו מבניו. המשיח תחתיו:

מפתח סדרי התנ"ך

כאן נמצא מקום נוסף בו יש מחלוקת בין המנהג הבבלי [סדרת צו] והמנהג הא"י [סדר ג] היכן להתחיל קריאה בתורה: סדרת צו פותחת בקרבן עולה. אך ראש סדר ג בויקרא נקבע במנחת כהן גדול, היא מנחת חינוך, הבאה מהצומח. בסדרת אמור שבויקרא כתובה פרשת המועדות. גם שם סדר יח פותח באיסור הבאת בעלי מום לקרבן וסדר יט בקורבן שתי הלחם המובא מהצומח. [ולדעה אחרת הסדר שם מתחיל בפרשה הקודמת, ועוסק בקורבן העומר המובא מהצומח] גם בסדרת פינחס שבבמדבר מתחיל סדר כה בחג השבועות במנחת שתי הלחם. ראה מה שכתבתי בעניין ההרחקה ממיקוד עבודת ה' בקורבנות בסדרת ויקרא בעמודים 8, 9.

ג

ה יַעֲשֶׂה אֹתָהּ חֶק-עוֹלָם לְיִהוָה כָּלִיל תִּקְטָר: וְכָל-מִנְחַת כֹּהֵן כָּלִיל תִּהְיֶה  
לֹא תֹאכַל:

צו

ו ז וַיִּדְבֵר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל-אַהֲרֹן וְאֶל-בְּנָיו לֵאמֹר זֹאת תּוֹרַת כֹּהֵן  
הַחֻטָּאת בְּמָקוֹם אֲשֶׁר תִּשְׁחֹט הַעֲלֶה תִשְׁחֹט הַחֻטָּאת לִפְנֵי יְהוָה קֹדֶשׁ  
ח קֹדְשִׁים הוּא: הִכֵּהן הַמִּחְטָא אֹתָהּ יֹאכְלֶנָּה בְּמָקוֹם קֹדֶשׁ תֹּאכֹל בַּחֲצַר  
ט אֹהֶל מוֹעֵד: כָּל אֲשֶׁר-יִגַע בַּבִּשְׂרָה יִקְדָּשׁ וְאֲשֶׁר יִזֶּה מִדְּמָהּ עַל-הַפָּגַד  
י אֲשֶׁר יִזֶּה עָלֶיהָ תִּכַּבֵּס בְּמָקוֹם קֹדֶשׁ: וְכָל-יֶחֱרַשׁ אֲשֶׁר תִּבְשַׁל-בּוֹ יִשְׂבֹּר  
יא וְאִם-בְּכָלִי נִחַשְׁתָּ בְּשָׂלָה וּמֵרַק וְשִׁטֹּף בַּמַּיִם: כָּל-זָכָר בַּפְּהֵנִים יֹאכַל אֹתָהּ  
יב קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים הוּא: וְכָל-חֻטָּאת אֲשֶׁר יוֹבֵא מִדְּמָהּ אֶל-אֹהֶל מוֹעֵד לְכַפֵּר  
בְּקֹדֶשׁ לֹא תֹאכַל בְּאֵשׁ תִּשְׂרֹף:

תרגום אונקלוס

יעבד יתה קים עלם קדם יי גמיר תתסק ה וכל מנחתא דכהנא גמיר תהי לא תתאכל ו ומליל יי עם משה למימר ז מלל עם אהרן ועם בנוהי למימר דא אורייתא דחטאתא באתר די תתנכס עלתא תתנכס חטאתא קדם יי קדש קודשין היא ח פהנא דמכפר בדמה ייכלנה באתר קדיש תתאכל בדרת משפן זמנא ט כל די יקרב בכסרה יתקדש ודי ידי מדמה על לבוש די ידי עלה תתחור באתר קדיש י ומן דחסף די תתבשל בה יתבר ואם במנא דנחשא תתבשל ויתמרק וישטף במיא יא כל דכורא בכהניא יכול יתה קדש קודשין היא יב וכל חטאתא די תעל מדמה למשפן זמנא לכפרא בקודשא לא תתאכל בנורא תתוקד

פירוש רש"י

כליל תקטר. אין נקמצת להיות שיריה נאכלין, אלא פלה כליל, וכן "כל מנחת כהן" של נדבה "כליל תהיה": (ה) כליל. פלה שרה לגבוה: (ח) המחטא אתה. העובד עבודותיה שהיא נעשית חטאת על ידו: המחטא אתה יאכלנה. הראוי לעבודה, יצא טמא בשעת זריקת דמים, שאינו חולק בבשר. ואי אפשר לומר שאוסר שאר כהנים באכילתה חוץ מן הזורק דמה, שהרי נאמר למטה "כל זכר בפניהם יאכל אתה" (להלן פסוק יא): (ט) כל אשר יגע בבשרה. כל דבר אכל אשר יגע ויבלע ממנה: יקדש. להיות כמוה, אם פסולה תפסל, ואם היא כשרה תאכל כחומר שבה: ואשר יזה מדמה על הפגד. ואם יזה מדמה על

מפתח סדרי התנ"ך

סדר ג והפטרות: מרחב הסדר כולל את הקורבנות: מנחה, חטאת, אשם ושלמים. כבהרבה מקומות, הפטרת הסדר קשורה לראש הסדר והיא פותחת בנבואה שלעתיד לבוא תערב המנחה לפני ה', וערבה לה' מנחת יהודה וירושלם כימי עולם וכשנים קדמניות:

המנחה שבראש הסדר, היא מנחת חינוך שהיא גם מנחת כהן גדול המוקטרת פעמיים בכל יום לאחר הקרבת נסכי התמיד. רבי ינאי מפרש שקורבן זה של מנחה הוא כפרה על מעשה העגל: אהרן ובניו היקריבתה // בקורבנם אותם קירבתה ... היו כמאוסים בפניהם // וכמו בזויים בעיניהם ... טינפו בשימצת עגל זה // זה כהן הוריתה לכי זה פי אם נתרקקו בזה // לקורבם בו בלשון זה וזה לשון מדרש ויקרא רבה: רבנין פתרון קריה באהרן: בלשון זה הושפל: ואשליכהו באש ויצא העגל הזה, בלשון זה הוגבה: זה קרבן אהרן ובניו. ולא כפי שמפרש רש"י בתחילת ויהי ביום השמיני: קח לך עגל, להודיע שמכפר לו הקב"ה על ידי עגל זה על מעשה העגל שעשה.

יתכן שרבי ינאי הבין שעל חטא שנאמר בו: וביום פקדי ופקדתי.. ותמיד תמיד, כשאפקוד עליהם עונותיהם ופקדתי עליהם מעט מן העון הזה עם שאר העוונות, ואין פורענות באה על ישראל שאין בו קצת מפרעון עון העגל [שמות כה: כ ב"רש"י] על חטא שכזה נדרשת כפרה תמידית ולא מספיקה כפרה חד פעמית. יתכן וזו גם הסיבה מדוע פותח הסדר במנחת כהן גדול ולא בפרשה הקודמת בתחילת הלכות מנחה וזאת תורת המנחה.

ג יג, יד וְזֹאת תּוֹרַת הָאֲשֵׁם קֹדֶשׁ קִדְשִׁים הוּא: בְּמָקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחֲטוּ אֶת־הֶעֱלָה כֹֹּֽֽׁׁ  
טו יִשְׁחֲטוּ אֶת־הָאֲשֵׁם וְאֶת־דָּמּוֹ יִזְרַק עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְאֶת־כָּל־חֶלְבוֹ  
טז יִקְרִיב מִמֶּנּוּ אֶת הָאֵלֶיּהָ וְאֶת־הַחֶלֶב הַמְּכַסֶּה אֶת־הַקָּרֵב: וְאֵת שְׁתֵּי  
הַכֶּלֶיִת וְאֶת־הַחֶלֶב אֲשֶׁר עָלֶיהֶן אֲשֶׁר עַל־הַכֶּסֶלִים וְאֶת־הַיִּתְרֹת עַל־  
יז הַכֶּבֶד עַל־הַכֶּלֶיִת יִסִּירָנָה: וְהַקֵּטִיר אַתֶּם הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁה לַיהוָה  
יח אֲשֶׁם הוּא: כָּל־זָכָר בְּכֹהֲנִים יֹאכְלֻנּוּ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ יֹאכֵל קֹדֶשׁ קִדְשִׁים  
יט הוּא: כַּחֲטָאתָ כַּאֲשֶׁם תּוֹרָה אַחַת לָהֶם הַכֹּהֵן אֲשֶׁר יִכְפֹּר־בּוֹ לֹו יִהְיֶה:  
כ וְהַכֹּהֵן הַמְּקַרֵּב אֶת־עֹלֹת אִישׁ עֹזֵר הֶעֱלָה אֲשֶׁר הַקָּרִיב לַכֹּהֵן לֹו יִהְיֶה:  
כא וְכָל־מִנְחָה אֲשֶׁר תֹּאפֶה בַתְּנוּר וְכָל־נִעְשָׂה בַמִּרְחֶשֶׁת וְעַל־מִחְבַּת לַכֹּהֵן  
כב הַמְּקַרֵּב אֹתָהּ לֹו תִהְיֶה: וְכָל־מִנְחָה בְּלוּלָה־בְשֶׁמֶן וְחִרְבָּה לְכָל־בְּנֵי  
אַהֲרֹן תִּהְיֶה אִישׁ כְּאָחִיו:

כג, כד וְזֹאת תּוֹרַת זִבַּח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר יִקְרִיב לַיהוָה: אִם עַל־תּוֹדָה יִקְרִיבֶנּוּ כֹֹּֽֽׁׁ שלישי ד

#### תרגום אונקלוס

יג וְדָא אורִיתָא דַאֲשֵׁמָא קֹדֶשׁ קִדְשִׁין הוּא יד בַּאתְרָא די יִכְסוּן ית עֲלֵתָא יִכְסוּן ית אֲשֵׁמָא וְיֵת דְמָה יִזְרַק עַל מִדְבַּחָא סְחור סְחור טו וְיֵת כָּל תְּרַבָּה יִפְרֵשׁ מִנָּה יֵת אֲלִיתָא וְיֵת תְּרַבָּא דְחָפִי יֵת גִּזָּא טו וְיֵת תְּרַתִּין כָּלִין וְיֵת תְּרַבָּא די עֲלִיָּהֶן די עַל גִּסְסִיָּא וְיֵת חֲצָרָא דְעַל כְּבִדָּא עַל כְּלִיתָא יַעֲדָנָה יז וְיִסִּיק יִתְהוֹן כְּהֵנָּה לְמִדְבַּחָא קִוְרַבְנָא קִדְם יי אֲשֵׁמָא הוּא יח כָּל דְכוּרָא בְּכֹהֲנִיָּא יִיכְלֵנָּה בַּאתְרֵי קִדְשִׁי יִתְאַכֵּל קֹדֶשׁ קִדְשִׁין הוּא יט כַּחֲטָאתָא כַּאֲשֵׁמָא אורִיתָא חֲדָא לְהוֹן כְּהֵנָּה די יִכְפֹּר בַּה דִּילָהּ יְהִי כ כֹּהֲנָא דְמְקַרֵּב יֵת עֲלֵת גִּבְר מִשְׁךְ עֲלֵתָא די יִקְרֵב לְכֹהֲנָא דִּילָהּ יְהִי כא וְכָל מִנְחָתָא די תִּתְאַפֵּי בַתְּנוּרָא וְכָל דִּתְתַעֲבֵד בְּרִדְתָּא וְעַל מִסְרִיתָא לְכֹהֲנָא דְמְקַרֵּב יֵתָּה דִּילָהּ תְּהִי כב וְכָל מִנְחָתָא דְפִילָא בְּמִשַׁח וְדִלָּא פִילָא לְכָל בְּנֵי אַהֲרֹן תְּהִי גִבְר כַּאֲחֹהֵי כג וְדָא אורִיתָא דְנִכְסַת קֹדְשִׁיָּא די יִקְרֵב קִדְם יי כד אִם עַל תּוֹדָתָא יִקְרַבְנָה

#### פירוש רש"י

(יג) קֹדֶשׁ קִדְשִׁים הוּא. הוּא קָרֵב וְאִין תְּמוּרְתּוֹ קָרְבָּה: (יד) [יִשְׁחֲטוּ. רַבָּה לְנוֹ שְׁחִיטוֹת הַרְבֵּה, לְפִי שְׁמֻצִינוּ אֲשֶׁם בְּצַבוּר נֶאֱמַר "יִשְׁחֲטוּ" רַבִּים, וְתֵלְאוּ בְּעוֹלָה, לְהִבְיֵא עוֹלֹת צַבוּר לְצִפּוֹן]: (טו) וְאֵת כָּל חֶלְבוֹ וְגו'. עַד כַּאֲן לֹא נִתְפָּרְשׁוּ אַמּוּרִין בְּאֲשֶׁם, לְכֹךְ הֲצַרְךָ לְפָרֶשׁם כַּאֲן, אֲבָל חֲטָאת כְּבֵר נִתְפָּרְשׁ בַּה בְּפִרְשֵׁת וִיקְרָא (ב-ח-ט): אֵת הָאֵלֶיּהָ. לְפִי שְׁאֲשֶׁם אִינוּ בֵּא אֵלָא אֵיל אוּ כֶּבֶשׂ, וְאֵיל וְכֶבֶשׂ נִתְרַבּוּ בְּאֵלֶיּהּ: (יז) אֲשֶׁם הוּא. עַד שְׁיִנְתַּק שְׁמוֹ מִמֶּנּוּ, לְמַד עַל אֲשֶׁם שְׁמֵתוֹ בְּעֲלִיו אוּ שְׁנַתְּכַפְרוּ בְּעֲלִיו, אַף עַל פִּי שְׁעוּמֵד לְהִיּוֹת דְּמִיו עוֹלָה לְקִיץ הַמִּזְבֵּחַ, אִם שְׁחֲטוּ סִתֵּם אִינוּ כְּשֶׁר לְעוֹלָה קוּדְם שְׁנַתַּק לְרַעֲיָהּ. וְאִינוּ בֵּא לְלַמֵּד עַל הָאֲשֶׁם שְׁיָהָא פְּסוּל שְׁלֵא לְשִׁמוּ, כְּמוֹ שְׁדָרְשׁוּ "הוּא" הַכְּתוּב בַּחֲטָאת (לְעִיל ב:כד), לְפִי שְׁאֲשֶׁם לֹא נֶאֱמַר בּוֹ "אֲשֶׁם הוּא" אֵלָא לְאַחַר הַקְּטָרֶת אַמּוּרִין, וְהוּא עֲצֻמוֹ שְׁלֵא הַקְּטָרוֹ אַמּוּרִיו כְּשֶׁר: (יח) קֹדֶשׁ קִדְשִׁים הוּא. בַּתּוֹרַת כְּהֹנִים הוּא נִדְרָשׁ: (יט) תּוֹרָה אַחַת לָהֶם. בְּדַבָּר זֶה:

הַכֹּהֵן אֲשֶׁר יִכְפֹּר בּוֹ. הָרְאוּי לְכַפֵּרָה חוֹלֵק בּוֹ, פָּרֵט לְטַבּוּל יוֹם וּמְחַסֵּר כְּפוּרִים וְאוֹנֵן: (כ) עוֹזֵר הֶעֱלָה אֲשֶׁר הַקָּרִיב לַכֹּהֵן לֹו יִהְיֶה. פָּרֵט לְטַבּוּל יוֹם וּמְחַסֵּר כְּפוּרִים וְאוֹנֵן, שְׁאִינֵן חוֹלְקִים בְּעוֹרוֹת: (כא) לַכֹּהֵן הַמְּקַרֵּב אֹתָהּ וְגו'. יְכוּל לֹו לְבַדּוֹ, תְּלַמּוּד לּוֹמַר "לְכָל בְּנֵי אַהֲרֹן תִּהְיֶה", יְכוּל לְכָלֵן, תְּלַמּוּד לּוֹמַר "לַכֹּהֵן הַמְּקַרֵּב", הָא כִּיֻּצַּד, לְבֵית אָב שֶׁל אוֹתוֹ יוֹם שְׁמַקְרִיבִין אוֹתָהּ: (כב) בְּלוּלָה בְשֶׁמֶן. זֹו מִנְחַת נְדָבָה: וְחִרְבָּה. זֹו מִנְחַת חוּטָא וּמִנְחַת קְנָאוֹת שְׁאִין בְּהֵן שְׁמֵן: (כד) אִם עַל תּוֹדָה יִקְרַבְנּוּ. אִם עַל דְּבַר הוֹדָאָה עַל גַּם שְׁנַעֲשָׂה לּוֹ, כְּגוֹן יוֹרְדֵי הַיָּם וְהוֹלְכֵי מִדְּבָרִיּוֹת וְחִבּוּשֵׁי בֵּית הָאֲסוּרִים וְחוֹלָה שְׁנַתְּרַפָּא שְׁהֵן צְרִיכִין לְהוֹדוֹת, שְׁכַתוּב בְּהֵן "יִוְדוּ לָהּ חֲסֵדוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לְבְנֵי אָדָם" (תְּהִלִּים מוֹמּוֹר קו שְׁלֹנוּ:ח,טו,כא,לא), "וְיִזְבְּחוּ זִבְחֵי תּוֹדָה" (שֵׁם פְּסוּק כב), אִם עַל אַחַת מֵאֵלֶּה נִדְרַ שְׁלָמִים הִלְלוּ, שְׁלָמֵי תּוֹדָה הֵן, וְטַעֲנוֹת לְחֵם הָאֲמוֹר בְּעַנְיָן, וְאִינֵן נֶאֱכָלִין אֵלָא לְיוֹם וְלִילָה כְּמוֹ שְׁמִפְרָשׁ כַּאֲן (לְהֵלן פְּסוּק כח):

ג

והקריב | על־זבח התודה חלות מצות בלולת בשמן ורקיקי מצות  
 כה משחים בשמן וסלת מרבכת חלת בלולת בשמן: על־חלת לחם חמץ  
 כו יקריב קרבנו על־זבח תודת שלמיו: והקריב ממנו אחד מפל־קרבן  
 כז תרומה ליהוה לכהן הזרק את־דם השלמים לו יהיה: ובשר זבח תודת  
 כח שלמיו ביום קרבנו יאכל לא־יניח ממנו עד־בקר: ואם־נדר | או נדבה  
 זבח קרבנו ביום הקריבו את־זבחו יאכל וממחרת והנותר ממנו יאכל:  
 כט, ל והנותר מבשר הזבח ביום השלישי לא ירצה המקריב אתו לא יחשב לו  
 לא פגול יהיה והנפש האכלת ממנו עונה תשא: והבשר אשר־יגע בכל־  
 לב טמא לא יאכל באש ישרף והבשר כל־טהור יאכל בשר: והנפש אשר־  
 תאכל בשר מזבח השלמים אשר ליהוה וטמאתו עליו ונכרתה הנפש

תרגום אונקלוס

ויקרב על נכסת תודתא גריצן פטירן דפילן במשח ואספוגין פטירין דמשיחין במשח וסולתא רביכא גריצן דפילן במשח כה על גריצן דלחם חמיע יקרב קרבניה על נכסת תודת קודשוהי כו ויקרב מנה חד מכל קרבן אפרשותא קדם יי לכהנא דזרק ית דם נכסת קודשיא דילה יהי כז ובשר נכסת תודת קודשוהי ביום קרבנה יתאכל לא יצנע מנה עד צפרא כה ואם נדרא או נדבתא נכסת קרבנה ביומא די יקרב ית נכסתיה יתאכל וביומא דבתרוהי ודאשתאר מנה יתאכל כט ודאשתאר מבסר נכסתא ביומא תליתאה בנורא יתוקד ל ואם אתאכלא יתאכל מבסר נכסת קודשוהי ביומא תליתאה לא יהי לרעוא דמקרב יתה לא יתחשב לה מרחק יהי ואנש דתכול מנה חובה יקבל לא ובסר קודשא די יקרב בכל מסאב לא יתאכל בנורא יתוקד ובסר קודשא כל די דכי לקודשא ייכול בסר קודשא לב ואנש די תכול בסרא מנכסת קודשיא די קדם יי וסובתה עלוהי וישתיצי אנשא פירוש רש"י

בני צבעון ואיה וענה" (בראשית לב:מה), "תת וקדש וצבא מרמס" (דניאל ה:ט), "ל ואם האכל יאכל וגו'. במחשב בשחיטה לאכלו בשלישי הכתוב מדבר, יכול אם אכל ממנו בשלישי יפסל למפרע, תלמוד לומר "המקריב אתו לא יחשב", בשעת הקרבה הוא נפסל, ואינו נפסל בשלישי. וכן פרושו, בשעת הקרבתו לא תעלה זאת במחשבה, ואם חשב "פגול יהיה": והנפש האכלת ממנו. אפלו בתוך הזמן, "עונה תשא": (לא) והבשר. של קדש שלמים "אשר יגע בכל טמא לא יאכל": והבשר לרבות איבר שיצא מקצתו, שהפנימי מתר: כל טהור יאכל בשר. מה תלמוד לומר, לפי שנאמר "ודם זבחיך ישפך וגו' והבשר תאכל" (דברים יא:ח), יכול לא יאכלו שלמים אלא הבעלים, לכך נאמר "כל טהור יאכל בשר": [והבשר כל טהור יאכל בשר. כלומר, כל מה שאסרתי לך בחטאת ואשם, שאם יצאו חוץ לקלעים אסורין, כמו שכתוב "בחצר אהל מועד יאכלוה" (לעיל ב:ט), בבשר זה אני אומר לך "כל טהור יאכל בשר", אפלו בכל העיר]: (לב) וטמאתו עליו. בטמאת הגוף הכתוב מדבר, אבל טהור שאכל את הטמא אינו ענוש כרת אלא באזהרה "והבשר אשר יגע בכל טמא וגו'". ואזהרת טמא שאכל את הטהור אינה מפרשת בתורה, אלא

והקריב על זבח התודה. ארבעה מיני לחם, חלות ורקיקין ורבוכה שלשה מיני מצה, וכתוב "על חלת לחם חמץ וגו'". וכל מין ומין עשר חלות, כך מפרש במנחות (דף עז, ט), ושיעורן חמש סאין ירושלמיות שהן שש מדבריות, כ' עשרון: מרבכת. לחם חלוט ברותחין כל צרכו: (כה) יקריב קרבנו על זבח. מגיד שאין הלחם קדוש קדשת הגוף לפסל ביוצא וטבול יום ומלצאת לחלין בפדיון, עד שישחט הזבח: (כו) אחד מפל קרבן. לחם אחד מפל מין ומין ישול תרומה לכהן העובד עבודתו, והשאר נאכל לבעלים. ובשרה לבעלים חוץ מחזה ושוק שבה, כמו שמפורש למטה תנופת חזה ושוק בשלמים (להלן פסוקים מב-מו), והתודה קרויה שלמים: (כז) ובשר זבח תודת שלמיו. יש כאן רבויין הרבה, לרבות חטאת ואשם ואיל נזיר וחגיגת י"ד שיהיו נאכלין ליום ולילה: ביום קרבנו יאכל. וכזמן בשרה זמן לחמה: לא יניח ממנו עד בקר. אבל אוכל הוא כל הלילה. אם כן למה אמרו עד חצות, כדי להרחיק האדם מן העברה: (כח) ואם נדר או נדבה. שלא הביאה על הודאת נס, אינה טעונה לחם, ונאכלת לשני ימים כמו שמפורש בענין: וממחרת והנותר ממנו. בראשון יאכל. ו"ו זו יתרה היא, ויש כמוה הרבה במקרא, כגון "ואלה

ג' לָהּ הֲהוּא מַעֲמִיָּהּ: וְנִפְשׁ כִּי־תִגַּע בְּכָל־טָמֵא בְּטִמְאַת אָדָם אוֹ | בְּבַהֲמָה טָמְאָה צו  
אוֹ בְּכָל־שֶׁקַּץ טָמֵא וְאָכַל מִבְּשַׂר־זִבַּח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר לַיהוָה וְנִכְרְתָה  
לָהּ, לָהּ הֲנִפְשׁ הֲהוּא מַעֲמִיָּהּ: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דְּבַר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'  
לֵאמֹר כָּל־חֵלֶב שׁוֹר וְכֶשֶׁב וְעֵז לֹא תֹאכְלוּ: וְחֵלֶב נְבֵלָה וְחֵלֶב טְרֵפָה  
לֵעֲשֹׂה לְכָל־מִלְאכָה וְאָכַל לֹא תֹאכְלֶהּ: כִּי כָל־אֲכָל חֵלֶב מִן־הַבְּהֵמָה  
לָח אֲשֶׁר יִקְרִיב מִמֶּנָּה אִשָּׁה לַיהוָה וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הָאֲכֹלֶת מַעֲמִיָּהּ: וְכָל־  
לֵט דָּם לֹא תֹאכְלוּ בְּכָל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם לְעוֹף וּלְבַהֲמָה: כָּל־נֶפֶשׁ אֲשֶׁר־תֹּאכַל  
כָּל־דָּם וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הֲהוּא מַעֲמִיָּהּ:  
מ, מֵא וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דְּבַר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הַמִּקְרִיב אֶת־  
מב זִבַּח שְׁלָמָיו לַיהוָה יָבִיא אֶת־קֶרְבָּנוֹ לַיהוָה מִזִּבַּח שְׁלָמָיו: יָדְיוֹ  
תְּבִיאֵינָה אֶת אֲשֵׁי יְהוָה אֶת־הַחֵלֶב עַל־הַחֹזֶה יְבִיאֵנוּ אֶת הַחֹזֶה לְהַנִּיף  
מג אֹתוֹ תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה: וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת־הַחֵלֶב הַמְזֻבָּחַ וְהָיָה הַחֹזֶה

## תרגום אונקלוס

ההוא מעמיה לג ואנש ארי תקרב בכל מסאב כסואבת אנשא או בכעירא מסאבא או בכל שקצא מסאב וייכול מבסר נכסת קודשיא די קדם יי וישתיצי אנשא ההוא מעמיה לד ומליל יי עם משה למימר לה מלל עם בני ישראל למימר כל תרב תור ואמר ועזא לא תיכלון לו ותרב נבילא ותרב תבירא יתעבד לכל עבדתא ומיכל לא תיכלונה לו ארי כל דיכול תרבא מן בעירא די יקרבון מנה קורבנא קדם יי וישתיצי אנשא די תיכול מעמיה לה וכל דמא לא תיכלון בכל מותבניכון דעופא ודבעירא לט כל אנשא די תיכול כל דמא וישתיצי אנשא ההוא מעמיה מ ומליל יי עם משה למימר מא מלל עם בני ישראל למימר דמקרב ית נכסת קודשוהי קדם יי ייתי ית קרבנה לקדם יי מנכסת קודשוהי מב ידוהי תיתון ית קרבניא די ית תרבא על חדיא ייתנה ית חדיא לארמא יתה ארומא קדם יי מג ויסק כהנא ית תרבא למדבחא ויהי חדיא פירוש רש"י

את החלב על החזה יביאנו. כשמיאור מבית המטבחים נותן חלב על החזה, וכשנותנו ליד הכהן המניף נמצא החזה למעלה והחלב למטה, וזהו האמור במקום אחר "שוק התרומה וחזה התנופה על אשי החלבים יביאו להניף וגו'" (להלן ה:ח), ולאחר התנופה נותנו לכהן המקטיר, ונמצא החזה למטה, וזהו שנאמר "וישימו את החלבים על החזות ויקטר החלבים המזבחה" (להלן ד:ג), למדנו ששלושה כהנים זקוקין לה, כף מפורש במנחות (דף סב:). את החלב על החזה יביאנו. ו"את החזה" למה מביא, "להניף אותו" הוא מביאו, ולא שיהא הוא מן האשים. לפי שנאמר "את אשי ה' את החלב על החזה", יכול שיהא אף החזה לאשים, לכך נאמר "את החזה להניף וגו'" (מג) והקטיר הכהן את החלב. ואחר כך "והיה החזה לאהרן", למדנו שאין הבשר נאכל בעוד

חכמים למדוה בגזרה שוה, ג' פרישות אמורות באוכלי קדשים בטמאת הגוף, ודרשום רבותינו בשבועות (דף ז.) אחת לכלל, ואחת לפרט, ואחת ללמד על קרבן עולה ויורד שלא נאמר אלא על טמאת מקדש וקדשיו: (לו) יעשה לכל מלאכה. בא ולמד על החלב שאינו מטמא טמאת נבלות: ואכל לא תאכלהו. אמרה תורה, יבוא אסור נבלה וטרפה ויחול על אסור חלב, שאם אכלו יתחייב אף על לאו של נבלה, ולא תאמר אין אסור חל על אסור: (לח) בכל מושבתיכם. לפי שהיא חובת הגוף ואינה חובת קרקע, נוהגת בכל מושבות, ובמסכת קדושין בפרק א' (דף לז:) מפרש למה הצריך לומר: לעוף ולבהמה. פרט לדם דגים וחגבים: (מב) ידיו תביאנה וגו'. שתהא יד הבעלים מלמעלה והחלב והחזות נתונים בה, וידי כהן מלמטה ומניפין את אשי ה'. ומה הן האשים,

מפתח סדרי התנ"ך ספק במיקום פרשה פתוחה: בפסוק לד או מ? ברשימה שסידר הרמב"ם את כל הפרשות הפתוחות והסתומות ישנה אי בהירות אחת (הלכות תפילין ומוזה וספר תורה בסיום פרק ת) במניין הפרשיות של ספר ויקרא כתב: "...וזאת תורת זבח וכו', וידבר וכו' דבר אל בני ישראל, וידבר וכו' קח את אהרן – כולן פתוחות והן שש". אולם הפסוק וידבר וכו' דבר אל בני ישראל נמצא פעמיים בסמיכות בין שתי הפרשיות, זו הקודמת לו וזו שלאחריה. ויש בכך שתי מסורות: בספרי תימן הפרשיה הפתוחה היא בפסוק לד, ואילו בספרי ספרד ואשכנז הפרשיה הפתוחה היא בפסוק מ.

ג מד לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו: וְאֵת שׁוֹק הַיָּמִין תִּתְּנוּ תְרוּמָה לְכַהֵן מִזְבְּחֵי שְׁלֵמֵיכֶם: צו

מה המִּקְרִיב אֶת־דָּם הַשְּׁלָמִים וְאֶת־הַחֶלֶב מִבְּנֵי אַהֲרֹן לֹו תִהְיֶה שׁוֹק הַיָּמִין

מו לְמִנְחָה: כִּי אֶת־חֲזֵה הַתְּנוּפָה וְאֵת | שׁוֹק הַתְּרוּמָה לְקַחְתִּי מֵאֵת בְּנֵי־

יִשְׂרָאֵל מִזְבְּחֵי שְׁלֵמִיהֶם וְאֵתְּן אֲתֶם לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וּלְבָנָיו לְחֶק־עוֹלָם

מז מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: זֹאת מִשְׁחַת אַהֲרֹן וּמִשְׁחַת בְּנָיו מֵאֲשֵׁי יְהוָה בְּיוֹם

מח הַקְּרִיב אֲתֶם לְכַהֵן לַיהוָה: אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לָתֵת לָהֶם בְּיוֹם מִשְׁחֹו אֲתֶם

מט מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל חֶקֶת עוֹלָם לְדֹרֹתֶם: זֹאת הַתּוֹרָה לְעֹלָה לְמִנְחָה

נ וְלַחֻטָּאת וְלֶאֱשָׁם וְלַמְלוֹאִים וּלְזִבְחַ הַשְּׁלָמִים: אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה

בְּהַר סִינַי בְּיוֹם צִוְּתוֹ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְהַקְרִיב אֶת־קֶרְבָּנֵיהֶם לַיהוָה

בְּמִדְבַר סִינַי:

ד א, ב וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: קַח אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו אֹתוֹ וְאֵת הַבְּגָדִים כֹּט רביעי ו

וְאֵת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֵת | פֶּר הַחֻטָּאת וְאֵת שְׁנֵי הָאֵילִים וְאֵת סַל הַמִּצּוֹת:

ג, ד וְאֵת כָּל־הָעֵדָה הַקְּהֵל אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה

ה אֹתוֹ וַתִּקְהַל הָעֵדָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעֵדָה זֶה

ו הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת: וַיִּקְרַב מֹשֶׁה אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו וַיִּרְחֹץ

## תרגום אונקלוס

לאהרן ולבנותיו מד וית שוקא דימינא תתנון אפרשותא לכהנא מנכסת קודשיכון מה דמקרב ית דם נכסת קודשיא וית תרפא מבני אהרן דילה תהי שוקא דימינא לחלק מו ארי ית חדיא דארמותא וית שוקא דאפרשותא נסבית מן בני ישראל מנכסת קודשיהון ויהבית יתהון לאהרן פהנא ולבנותיה לקים עלם מן בני ישראל מו דא רבות אהרן ורבות בנותיה מקורבניא דיי ביומא דקרב יתהון לשמשא קדם יי מה די פקיד יי למתן להון ביומא דרבי יתהון מן בני ישראל קים עלם לדריהון מט דא אורייתא לעלתא למנחתא ולחטאתא ולאשמא ולקורבניא ולנכסת קודשיא נ די פקיד יי ית משה בטורא דסיני ביומא דפקדה ית בני ישראל לקרבא ית קרבנהון קדם יי במדברא דסיני א ומליל יי עם משה למימר ב קרב ית אהרן וית בנותיה עמה וית לבושיא וית משחא דרבותא וית תורא דחטאתא וית תרין דכרין וית סלא דפטיריא ג וית כל כנשתא כנש לתרע משכן זמנא ד ועבר משה כמא די פקיד יי יתה ואתכנשת כנשתא לתרע משכן זמנא ה ואמר משה לכנשתא דין פתגמא די פקיד יי למעבר ו וקריב משה ית אהרן וית בנותיה ואסחי

## פירוש רש"י

שהאמורים למטה מן המזבח: (מד) שוק. מן הפרק של ארכובה הנמכרת עם הראש עד הפרק האמצעי שהוא סוכך של רגל: (מה) המקריב את דם וגו'. מי שהוא ראוי לזריקתו ולהקטיר חלביו, יצא טמא בשעת זריקת דמים או בשעת הקטר חלבים שאינו חולק בבשר: (מו) התנופה, התרומה. מוליך ומביא, מעלה ומוריד: (מט) ולמלואים. ליום חנוך הכהנה:

סדר ד (ב) קח את אהרן. פרשה זו נאמרה שבעת ימים קודם הקמת המשכן, שאין מקדם ומאחר בתורה:

קח את אהרן. קחנו בדברים ומשכהו: ואת פר החטאת וגו'. אלו האמורים בענין צואת המלואים ב'צאתה תצוה', ועכשו ביום ראשון למלואים חזר וזרוזו בשעת מעשה: (ג) הקהל אל פתח אהל מועד. זה אחד מן המקומות שהחזיק מעט את המרבה: (ה) זה הדבר. דברים שתראו שאני עושה לפניכם צוני הקדוש ברוך הוא לעשות, ואל תאמרו לכבודי ולכבוד אחי אני עושה. כל הענין הזה דפרשת המלואים פרשתי ב'צאתה תצוה' (שמות כב:א-לו):

ד

ז

צו

אתם במים: ויתן עליו את־הכתנת ויחגר אתו באבנט וילבש אתו את־  
המעיל ויתן עליו את־האפד ויחגר אתו בחשב האפד ויאפד לו בו:  
וישם עליו את־החשן ויתן אל־החשן את־האורים ואת־התמים: וישם  
את־המצנפת על־ראשו וישם על־המצנפת אל־מול פניו את ציץ הזזהב  
נזר הקודש כאשר צוה יהוה את־משה: ויקח משה את־שמן המשחה  
וימשח את־המשכן ואת־כל־אשר־בו ויקדש אתם: ויז ממנו על־המזבח  
שבע פעמים וימשח את־המזבח ואת־כל־כליו ואת־הכיר ואת־כנו  
לקדשם: ויצק משמן המשחה על ראש אהרן וימשח אתו לקדשו:  
ויקרב משה את־בני אהרן וילבשם כתנת ויחגור אתם אבנט ויחבש  
להם מגבעות כאשר צוה יהוה את־משה: ויגש את פר החטאת ויסמך  
אהרן ובניו את־ידיהם על־ראש פר החטאת: וישחט ויקח משה את־  
הדם ויתן על־קרנות המזבח סביב באצבעו ויחטא את־המזבח ואת־  
הדם יצק אל־יסוד המזבח ויקדשהו לכפר עליו: ויקח את־כל־החלב  
אשר על־הקרב ואת יתרת הכבד ואת־שתי הכלית ואת־חלבון ויקטר  
משה המזבחה: ואת־הפר ואת־ערו ואת־בשרו ואת־פרשו שרף באש  
מחוץ למחנה כאשר צוה יהוה את־משה: ויקרב את איל העלה ויסמכו

חמישי

## תרגום אונקלוס

יתהון במי ז ויהי עלוהי ית פתונא וזרו יתה בהמינא ואלבש יתה עלוהי ית אפודא וזרו יתה בהמינא אפודא ואתקן לה בה  
ח ושוי עלוהי ית חושנא ויהי בחושנא ית אוריא וית תמיא ט ושוי ית מצנפתא על רישיה ושוי על מצנפתא לקביל אפוהי ית ציצא דדהבא  
כלילא דקודשא כמא די פקיד יי ית משה י ונסיב משה ית משחא דרבותא ורבי ית משכנא וית כל די בה וקדיש יתהון יא ואדי מנה על מדבחא  
שבע זמני ורבי ית מדבחא וית כל מנוהי וית כירא וית בסיסה לקדשותהון יב ואריק ממשחא דרבותא על רישא דאהרן ורבי יתה לקדשותה  
יג וקריב משה ית בני אהרן ואלבשנון פתונין וזרו יתהון המינין ואתקן להון כוכעין כמא די פקיד יי ית משה יד וקרב ית תורא דחטאתא  
וסמך אהרן ובנוהי ית ידיהון על ריש תורא דחטאתא טו ונכס ונסיב משה ית דמא ויהי על קרנת מדבחא סחור סחור באצבעה ודכי ית מדבחא  
וית דמא אריק ליסודא דמדבחא וקדשה לכפרא עלוהי טז ונסיב ית כל תרבא די על גוא וית חצר כבדא וית תרתין כלין וית תרבהן ואסק משה  
למדבחא יז וית תורא וית משכה וית בסרה וית אכלה אוקיד בנורא מברא למשריתא כמא די פקיד יי ית משה יח וקריב ית דברא דעלתא וסמכו

## פירוש רש"י

(ח) את האורים. כתב של שם המפרש:  
(ט) וישם על המצנפת. פתילי תכלת הקבועים בציץ נתן על  
המצנפת, נמצא הציץ תלוי במצנפת:  
(יא) ויז ממנו על המזבח. לא ידעתי היכן נצטוה בהזאות הללו:  
(יב) ויצק וימשח. בתחלה יוצק על ראשו, ואחר כך נותן בין  
ריסי עיניו ומושך באצבעו מזה לזה: (יג) ויחבש. לשון קשירה:  
(טו) ויחטא את המזבח. חטאו וטהרו מזרות להכנס לקדשה:  
ויקדשהו. בעבודה זו: לכפר עליו. מעתה כל הכפרות:  
(טז) ואת יתרת הכבד. ["על הכבד" (שמות כב:ג)] לבד הכבד,  
שהיה נוטל מעט מן הכבד עמה:



ד

יט

אָהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ הָאֵיל: וַיִּשְׁחֹט וַיִּזְרַק מִשָּׁה אֶת־הַדָּם

עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְאֶת־הָאֵיל נִתַּח לְנִתְחָיו וַיִּקְטֹר מִשָּׁה אֶת־הָרֹאשׁ וְאֶת־

הַנִּתְחִים וְאֶת־הַפְּדֵר: וְאֶת־הַקָּרֵב וְאֶת־הַכֹּרְעִים רִחֵץ בַּמַּיִם וַיִּקְטֹר מִשָּׁה

אֶת־כָּל־הָאֵיל הַמִּזְבֵּחַ עָלָה הוּא לְרִיח־נִיחֹחַ אֲשֶׁה הוּא לַיהוָה כַּאֲשֶׁר

צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וַיִּקְרַב אֶת־הָאֵיל הַשְּׁנִי אֵיל הַמְּלֵאִים וַיִּסְמְכוּ אֶהֲרֹן

וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ הָאֵיל: וַיִּשְׁחֹט | וַיִּקַּח מִשָּׁה מִדָּמּוֹ וַיִּתֵּן עַל־

תְּנוּךְ אֶזְנוֹ־אֶהֲרֹן הַיְמָנִית וְעַל־בֶּהֱן יְדוֹ הַיְמָנִית וְעַל־בֶּהֱן רִגְלוֹ הַיְמָנִית:

וַיִּקְרַב אֶת־בְּנֵי אֶהֲרֹן וַיִּתֵּן מִשָּׁה מִן־הַדָּם עַל־תְּנוּךְ אֶזְנוֹם הַיְמָנִית וְעַל־בֶּהֱן

יָדָם הַיְמָנִית וְעַל־בֶּהֱן רִגְלָם הַיְמָנִית וַיִּזְרַק מִשָּׁה אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ

סָבִיב: וַיִּקַּח אֶת־הַחֶלֶב וְאֶת־הָאֵלֶּיָהּ וְאֶת־כָּל־הַחֶלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקָּרֵב וְאֶת־

יִתְרַת הַכֹּהֵן וְאֶת־שְׁתֵּי הַכֹּלִית וְאֶת־חֶלְבֶּהֱן וְאֶת שׁוֹק הַיְמִינִי: וּמִסֵּל

הַמִּצּוֹת אֲשֶׁר | לִפְנֵי יְהוָה לָקַח חֶלֶת מִצָּה אַחַת וְחֶלֶת לֶחֶם שֶׁמֶן אַחַת

וְרִקִּיק אֶחָד וַיִּשֶׂם עַל־הַחֶלְבִּים וְעַל שׁוֹק הַיְמִינִי: וַיִּתֵּן אֶת־הַכֹּל עַל כַּפֵּי

אֶהֲרֹן וְעַל כַּפֵּי בָנָיו וַיִּנַּף אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה: וַיִּקַּח מִשָּׁה אֹתָם מֵעַל

כַּפֵּיהֶם וַיִּקְטֹר הַמִּזְבֵּחַ עַל־הָעֹלָה מִלֵּאִים הֵם לְרִיח־נִיחֹחַ אֲשֶׁה הוּא

לַיהוָה: וַיִּקַּח מִשָּׁה אֶת־הַחֹזֶה וַיִּנִּיפֵהוּ תְנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה מֵאֵיל הַמְּלֵאִים

לְמֹשֶׁה הָיָה לְמִנְהָ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וַיִּקַּח מִשָּׁה מִשֶּׁמֶן

שביעי

## תרגום אונקלוס

אֶהֲרֹן וּבָנָיו יָת יְדֵיהוֹן עַל רִישׁ דְּכָרָא יֵט וּנְכַס וּזְרַק מִשָּׁה יֵט דְּמָא עַל מִדְּבַחָא סְחוּר סְחוּר כּ וַיִּת דְּכָרָא פִּלְג לְאַבְרוּהִי וְאַסַּק מִשָּׁה יֵט רִישָׁא וַיִּת אֲבָרִיא וַיִּת תְּרַבָּא כּא וַיִּת גּוּא וַיִּת כְּרַעֲיָא חֲלִיל בְּמִיא וְאַסַּק מִשָּׁה יֵט כֹּל דְּכָרָא לְמִדְּבַחָא עֲלֵתָא הוּא לְאַתְקַבְּלָא בְּרַעוּא קוֹרְבָנָא הוּא קָדָם יֵי כְּמָא דִּי פְקִיד יֵי יֵט מִשָּׁה כּב וְקָרִיב יֵט דְּכָרָא תְּנִינָא דְּכַר קוֹרְבָנִיא וּסְמַכּוּ אֶהֲרֹן וּבָנָיו יֵט יְדֵיהוֹן עַל רִישׁ דְּכָרָא כּג וּנְכַס וּנְסִיב מִשָּׁה מִן דְּמָא וַיֵּהֵב עַל רוּם אוֹדְנָהוֹן דִּימִינָא וְעַל אֵלִיּוֹן יְדֵה דִּימִינָא וְעַל אֵלִיּוֹן רִגְלָה דִּימִינָא כּד וְקָרִיב יֵט בְּנֵי אֶהֲרֹן וַיֵּהֵב מִשָּׁה מִן דְּמָא עַל רוּם אוֹדְנָהוֹן דִּימִינָא וְעַל אֵלִיּוֹן אוֹדְנָהוֹן דִּימִינָא וְעַל אֵלִיּוֹן רִגְלֵיהוֹן דִּימִינָא וּזְרַק מִשָּׁה יֵט דְּמָא עַל מִדְּבַחָא סְחוּר סְחוּר כּה וּנְסִיב יֵט תְּרַבָּא וַיִּת אֲלִיתָא וַיִּת כֹּל תְּרַבָּא דִּי עַל גּוּא וַיִּת חֲצַר כְּבָדָא וַיִּת תְּרַמִּין כִּלְיִן וַיִּת תְּרַבְּהוֹן וַיִּת שׁוֹקָא דִּימִינָא כּו וּמִסֵּלָא דְּפִטְרִיא דִּי קָדָם יֵי נְסִיב גְּרַצְתָּא פִּטְרִיא חֲדָא וּגְרִיצְתָּא דְּלַחֵם מִשָּׁח חֲדָא וְאַסְפּוּג חֲד וּשְׁוִי עַל תְּרַבְּיָא וְעַל שׁוֹקָא דִּימִינָא כּז וַיֵּהֵב יֵט כֹּלָא עַל יְדֵי אֶהֲרֹן וְעַל יְדֵי בְּנוֹהִי וְאַרְיִם יִתְהוֹן אֲרָמָא קָדָם יֵי כּח וּנְסִיב מִשָּׁה יִתְהוֹן מֵעַל יְדֵיהוֹן וְאַסַּק לְמִדְּבַחָא עַל עֲלֵתָא קוֹרְבָנִיא אֲנוּן לְאַתְקַבְּלָא בְּרַעוּא קוֹרְבָנָא הוּא קָדָם יֵי כּט וּנְסִיב מִשָּׁה יֵט חֲדָא וְאַרְיִמָה אֲרָמָא קָדָם יֵי מְדַכַּר קוֹרְבָנִיא לְמִשָּׁה הוּא לְחֻלְקָא כְּמָא דִּי פְקִיד יֵי יֵט מִשָּׁה ל וּנְסִיב מִשָּׁה מִמִּשְׁחָא

## פירוש רש"י

(כב) אֵיל הַמְּלֵאִים. אֵיל הַשְּׁלָמִים, שְׁמִלּוּאִים לְשׁוֹן שְׁלָמִים, כִּד מְפָרֵשׁ בַּמִּנְחוֹת (דף ע"ח): (כח) וַיִּקְטֹר הַמִּזְבֵּחַ. מִשָּׁה שְׁמֵשׁ שְׁמִמְלֵאִים וּמְשִׁלִּימִים אֶת הַכֹּהֲנִים בְּכַהֲנָתָם: (כו) וְחֶלֶת לֶחֶם שֶׁמֶן. כֹּל שֶׁבַעַת יְמֵי הַמִּלּוּאִים בְּחֻלּוּק לְבָן: עַל הָעֹלָה. אַחַר הָעֹלָה, הִיא רְבוּכָה, שְׁהִיָּה מְרֻבָּה בָּהּ שֶׁמֶן כִּנְגֵד הַחֲלוּת וְהִרְקִיקוּן, וְלֹא מְצִינּוּ שׁוֹק שֶׁל שְׁלָמִים קָרֵב בְּכֹל מְקוֹם חוּץ מִזֶּה:

ד

הַמְשִׁיחָה וּמִן־הַדֶּם אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּחַ וַיִּזַּעַל־אֶהְרֹן עַל־בְּגָדָיו וְעַל־בְּנָיו  
וְעַל־בְּגָדֵי בְנָיו אֹתוֹ וַיִּקְדַּשׁ אֶת־אֶהְרֹן אֶת־בְּגָדָיו וְאֶת־בְּנָיו וְאֶת־בְּגָדֵי  
לֵא בְנָיו אֹתוֹ: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אֶהְרֹן וְאֶל־בְּנָיו בְּשָׁלוֹ אֶת־הַבֶּשֶׂר פָּתַח אֶהֱל  
מוֹעֵד וְשֵׁם תֹּאכְלוּ אֹתוֹ וְאֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר בְּסַל הַמִּלֻּאִים כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִי  
לֵב לֵאמֹר אֶהְרֹן וּבְנָיו יֹאכְלֶהוּ: וְהִנּוֹתֵר בַּבֶּשֶׂר וּבַלֶּחֶם בְּאֵשׁ תִּשְׂרְפוּ:  
לג וּמִפֶּתַח אֶהֱל מוֹעֵד לֹא תֵצְאוּ שִׁבְעַת יָמִים עַד יוֹם מְלֵאת יְמֵי מִלֻּאֵיכֶם  
לד כִּי שִׁבְעַת יָמִים יִמְלֵא אֶת־יְדֵיכֶם: כַּאֲשֶׁר עָשָׂה בַּיּוֹם הַזֶּה צִוָּה יְהוָה  
לה לַעֲשׂוֹת לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם: וּפֶתַח אֶהֱל מוֹעֵד תִּשְׁבוּ יוֹמָם וּלְיַלְהָ שִׁבְעַת יָמִים  
לו וּשְׁמֵרְתֶם אֶת־מִשְׁמֶרֶת יְהוָה וְלֹא תִמּוֹתוּ כִּי־כֵן צִוִּיתִי: וַיַּעַשׂ אֶהְרֹן וּבְנָיו  
לז אֶת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה:  
לח הַשְּׂמִינִי קָרָא מֹשֶׁה לְאֶהְרֹן וּלְבְנָיו וּלְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר אֶל־אֶהְרֹן קַח־  
לט לָךְ עֵגֶל בֶּן־בָּקָר לְחֻטָּאת וְאֵיל לְעֹלָה תְּמִימִם וְהִקְרַב לְפָנַי יְהוָה: וְאֶל־  
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר קָחוּ שְׂעִיר־עִזִּים לְחֻטָּאת וְעֵגֶל וְכִבֵּשׁ בְּנֵי־שֵׁנָה

תרגום אונקלוס

דְּרִבּוּתָא וּמִן דְּמָא דִּי עַל מִדְּבָחָא וְאֵדִי עַל אֶהְרֹן עַל לְבוּשׁוֹהִי וְעַל בְּנֹהִי וְעַל לְבוּשֵׁי בְּנֹהִי עִמָּה וְקִדִּישׁ יֵת אֶהְרֹן יֵת לְבוּשׁוֹהִי וְיֵת בְּנֹהִי וְיֵת לְבוּשֵׁי בְּנֹהִי עִמָּה לֹא וְאֹמֶר מֹשֶׁה לְאֶהְרֹן וּלְבְנֹהִי בְּשִׁילּוֹ יֵת בְּסָרָא בְּתֹרַע מִשְׁכָּן זִמְנָא וְתִמְנָן תִּיכְלוּן יֵתָה וְיֵת לְחֵמָא דִּי בְּסַל קוֹרְבָנֵיָא כְּמָא דִּי פִקְדִית לְמִימָר אֶהְרֹן וּבְנֹהִי יִיכְלוּנָה לֵב וְדֹאשְׁתָּאֵר בְּבִשְׂרָא וּבְלֶחֶמָא בְּנוֹרָא תּוֹקְדוּן לֵג וּמִתְרַע מִשְׁכָּן זִמְנָא לֹא תִפְקוּן שְׂבַעָא יוֹמִין עַד יוֹם מִשְׁלֵם יוֹמֵי קוֹרְבָנֵיכּוֹן אַרְיִי שְׂבַעָא יוֹמִין יִקְרַב יֵת קְרַבְנֵיכּוֹן לֹד כְּמָא דִּי עֵבֵד בְּיוֹמָא הַדִּין פִּקִּיד יִי לְמַעַבְד לְכַפֵּרָא עֲלֵיכּוֹן לֵה וּבְתֹרַע מִשְׁכָּן זִמְנָא תִיִּתְבוּן יָמָם וְלֵילֵי שְׂבַעָא יוֹמִין וְתִטְרוּן יֵת מִטְרַת מִימָרָא דִּי וְלֹא תִמּוֹתוּן אַרְיִי כֵן אֶתְפִּקְדִית לוֹ וְעֵבֵד אֶהְרֹן וּבְנֹהִי יֵת כָּל פִּתְגָמֵיָא דִּי פִקִּיד יִי בִידָא דְּמֹשֶׁה  
בַּר תּוֹרֵי לְחֻטָּאתָא וְדַכְר לְעֹלָתָא שְׁלִמִין וְקִרְב קָדָם יִי לֹט וְעַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תִּמְלַל לְמִימָר סִבּוּ צְפִיר בַּר עֲזִין לְחֻטָּאתָא וְעֵגֶל וְאֹמֶר בְּנֵי שֵׁנָה

פירוש רש"י

(לד) צוּה ה' לַעֲשׂוֹת. כָּל שִׁבְעַת הַיָּמִים. וְרִבּוּתֵינוּ דָרָשׁוּ, וְלַעֲשׂוֹת" זֶה מַעֲשֵׂה פֶרֶה, "לְכַפֵּר" זֶה מַעֲשֵׂה יוֹם הַכַּפּוּרִים, וְלַלְמַד שֶׁכֹּהֵן גְּדוֹל טְעוֹן פְּרִישָׁה קוֹדֵם יוֹם הַכַּפּוּרִים שִׁבְעַת יָמִים, וְכֵן הִכָּהֵן הַשׁוֹרֶף אֶת הַפֶּרֶה: (לה) וְלֹא תִמּוֹתוּ. הָא אִם לֹא תַעֲשׂוּ כֵן הָרִי אֲתֶם חִיבִים מִיָּתָה: (לו) וַיַּעַשׂ אֶהְרֹן וּבְנָיו. לְהַגִּיד שֶׁבָחָן, שְׁלֵא הָטוּ יָמִין וְשִׂמְאַל: (לז) וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׂמִינִי. שְׂמִינִי לְמִלּוּאִים, הוּא רֹאשׁ חֹדֶשׁ נִסְכָּן, שֶׁהוּקַם הַמִּשְׁכָּן בּוֹ בַיּוֹם, וְנִטְלַע עֲשָׂר עֲטֻרוֹת הַשְּׂנוּיוֹת בְּסֹדֵר עוֹלָם: וּלְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל. לְהַשְׁמִיעֵם שְׁעַל פִּי הַדְּבָר אֶהְרֹן נִכְנָס וּמִשְׁמַשׁ בְּכַהֲנָה גְּדוֹלָה, וְלֹא יֹאמְרוּ מֵאֲלֵינוּ נִכְנָס: (לח) קַח לָךְ עֵגֶל. לְהוֹדִיעַ שֶׁכַּפֵּר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל יְדֵי עֵגֶל זֶה, עַל מַעֲשֵׂה הָעֵגֶל שֶׁעָשָׂה:

מפתח סדרי התנ"ך

שבעת ימי המילואים והיום השמיני

סדר הקריאה הארץ – ישראל מחבר לסדר קריאה אחד, סדר ד, את פרשה כט שבחומש ויקרא העוסקת בשבעת ימי המילואים עם פרשה ל העוסקת ביום השמיני. לעומת זאת, לפי מנהג הקריאה הבבלי הנהוג היום מתחילה סדרה חדשה ביום השמיני. כיצד ניתן להבין את המחלוקת? מצד אחד הגדרת היום כיום השמיני למילואים תומכת בשיטה הארץ-ישראלית, הרואה בו המשך של שבעת ימי המילואים. מאידך, דברי חז"ל האומרים שאותו היום ראש חודש ניסן היה, תומכים במנהג הקריאה הבבלי. בירושלמי מצאנו דעה האומרת שהיום הראשון למילואים היה ראש חודש ניסן והיום השמיני היה ח' בניסן. [ראה בתורה תמימה, פתיחת סדרת שמיני אות ב.] ייתכן שזו הייתה גם דעת מסדר הקריאה הארץ ישראלית.

כא לו, לז וערבה ליהוה מנחת יהודה וירושלם כימי עולם וכשנים קדמניות: וקרבותי  
אליכם למשפט והייתי | עד ממחר במכשפים ובמנאפים ובנשבעים לשקר  
לח ובעשקי שכר-שכיר אלמנה ויתום ומטי-גר ולא יראוני אמר יהוה צבאות: כי  
לט אני יהוה לא שניתי ואתם בני-יעקב לא כליתם: למימי אבתיכם סרתם מחקי  
ולא שמרתם שובו אלי ואשובה אליכם אמר יהוה צבאות ואמרתם במה נשוב:  
מ היקבע אדם אלהים כי אתם קבעים אתי ואמרתם במה קבענוך המעשר  
מא, מב והתרומה: במארה אתם נארים ואתי אתם קבעים הגוי כלו: הביאו את-כל-  
המעשר אל-בית האוצר ויהי טרף בביתי ובחנוני נא בזאת אמר יהוה צבאות  
מג אם-לא אפתח לכם את ארבות השמים והריקתי לכם ברכה עד-בלי-די: וגערתי  
לכם באכל ולא-ישחת לכם את-פרי האדמה ולא-תשכל לכם הגפן בשדה אמר  
מד יהוה צבאות: ואשרו אתכם כל-הגוים כי-תהיו אתם ארץ חפץ אמר יהוה  
צבאות:  
מה, מז חזקו עלי דבריכם אמר יהוה ואמרתם מה-נדברנו עליך: אמרתם שוא עבד  
אלהים ומה-בצע כי שמרנו משמרתו וכי הלכנו קדרנית מפני יהוה צבאות:  
מז, מח ועתה אנחנו מאשרים זדים גם-נבנו עשי רשעה גם בחנו אלהים וימלטו: אז  
נדברו יראי יהוה איש אל-רעהו ויקשב יהוה וישמע ויכתב ספר זכרון לפניו  
מט ליראי יהוה ולחשבי שמו: והיו לי אמר יהוה צבאות ליום אשר אני עשה סגלה  
נ וחמלתי עליהם כאשר יחמל איש על-בנו העבד אתו: ושבתם וראיתם בין  
צדיק לרשע בין עבד אלהים לאשר לא עבדו:  
נא כי הנה היום בא בער כתנור והיו כל-זדים וכל-עשה רשעה קש ולהט אתם  
נב היום הבא אמר יהוה צבאות אשר לא-יעזב להם שרש וענף: וזרחו לכם יראי  
נג שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה ויצאתם ופשתם כעגלי מרבק: ועסותם

כֹּא רְשָׁעִים כִּי־יְהִיֹּ אֶפֶר תַּחַת כַּפּוֹת רַגְלֵיכֶם בַּיּוֹם אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה אֶמַר יְהוָה  
צְבָאוֹת:

נִד זָכְרוּ תּוֹרַת מֹשֶׁה עַבְדִּי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אוֹתוֹ בְּחֵרֵב עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל חֲקִים  
נִה וּמִשְׁפָּטִים: הִנֵּה אֲנִכִּי שֹׁלַח לָכֶם אֶת אֱלֹהֵי הַנְּבִיא לִפְנֵי בּוֹא יוֹם יְהוָה הַגָּדוֹל  
נִו וְהַנּוֹרָא: וְהִשִּׁיב לְב־אֲבוֹת עַל־בָּנִים וְלֵב בָּנִים עַל־אֲבוֹתָם פֶּן־אָבּוֹא וְהִכִּיתִי  
אֶת־הָאָרֶץ חָרָם:

הִנֵּה אֲנִכִּי שֹׁלַח לָכֶם אֶת אֱלֹהֵי הַנְּבִיא לִפְנֵי בּוֹא יוֹם יְהוָה הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא:

קובץ זה הוא חלק מיוזמת "שיבה לבצרון" שמטרתה לעורר את המודעות לחלוקה היהודית של התנ"ך לסדרים .  
במסגרת זו הוצאנו עד כה חמישה חומשי תורה המסודרים לפי חלוקה זו ואת החוברת "מפתח סדרי התנ"ך " הכוללת עיון  
במשמעויות האמוניות והחינוכיות שלה.

כל הזכויות שמורות לבצלאל אריאל © מותר להפיץ קובץ זה ללימוד תורה, אך לא למטרה מסחרית.

לקבלת קובץ שבועי עם פרשת השבוע, תרגום אונקלוס ופירוש רש"י

נא לפנות אל: beariel@gmail.com

או להירשם ישירות בקבוצת גוגל "שיבה לבצרון":

<https://groups.google.com/group/sdarim>